

Nr 230.

Av herr **Mattsson m. fl.**, om anslag till kommuner för inköp av brandbilar.

Såsom framgår av årets statsverksproposition, sjätte huvudtiteln G. Brandväsendet, punkt 8, har civilförsvarsstyrelsen i sin skrivelse av den 27 oktober 1945 till Kungl. Maj:t föreslagit anvisande av anslag till kommuner för inköp av brandbilar.

Statsrådet, som anser sig, på av statskontoret anförda skäl, icke böra tillstyrka, att statsbidrag skall utgå till bestridande av kommunernas kostnader härför, anser det likväl önskvärt, att staten lämnar sin medverkan för att möjliggöra standardisering och central upphandling av lämpliga bilchassier och utrustning m. m.

Beträffande behovet av brandbilar på landsbygden anför civilförsvarsstyrelsen, att en av de främsta anledningarna till att eldsvådorna så ofta ledde till totalförstörelse icke blott av den byggnad, inom vilken branden uppstått, utan även av närliggande bebyggelse vore avsaknaden av brandbilar. Även om brandkårerna med avseende å personalen och eldsläckningsmaterielen fyllde högt ställda anspråk, vore detta dock till begränsad nytta, om ej möjligheter funnes till snabb förflyttning av personal och materiel från brandstationen till brandplatsen. Därest brandkårerna skulle fylla sin viktiga uppgift under fred eller krig, krävdes därför, att de voro utrustade med brandbilar. I detta avseende förefunnes för närvarande stora brister hos flertalet av brandkårerna å landsbygden. För förflyttning inom släckningsområdet och för att kunna uppfylla brandlagens krav på lämnande av släckningshjälp åt annan kommun borde enligt civilförsvarsstyrelsens uppfattning varje brandkår förfoga över minst en brandbil. Ur kostnadssynpunkt och med hänsyn till behovet av samverkan de olika brandkårerna emellan vore det angeläget, att brandbilarna och deras utrustning i största möjliga utsträckning standardiserades. Förslag till dylik standardisering hade utarbetats av riksbrandinspektören. Civilförsvarsstyrelsen har med ledning av från länsstyrelserna införskaffade uppgifter beräknat, att ytterligare 609 brandbilar skulle behöva anskaffas för landskommunerna. Statsbidrag borde utgå med en tredjedel av kostnaden, dock högst 7 000 kronor.

Till motivering för att statsbidrag skulle utgå till anskaffning av brandbilar, anför styrelsen i huvudsak följande.

För det stora flertalet landskommuner torde utgiften för anskaffande

av en brandbil vara alltför betungande, varför civilförsvarsstyrelsen anser det skäligt, att till denna kostnad såsom varande i stort sett en engångskostnad statsbidrag må kunna utgå, och hänvisar till uttalande av departementschefen i proposition 1944: 274, s. 5.

Styrelsen föreslår, att anskaffningen av brandbilar fördelas på 4 år och att för nästa budgetår anvisas medel för anskaffning av 152 brandbilar för en beräknad kostnad av omkring 21 000 kronor per bil. För ändamålet erfordrades en medelsanvisning av 3 192 000 kronor, varav sedermera 2 128 000 kronor komme att återgå till statsverket.

I städer och större tätorter användes med fördel som regel en kombination, där motorsprutan är påmonterad och sammanbyggd med brandbilen.

Å landsbygden däremot, med de många gånger smala och dåliga vägarna, bör säkerligen bilen vara för sig och bland annat vara utrustad med vattentank och så konstruerad, att den med bemanning kan uppträda såsom självständig eldsläckningsenhet samt försedd med kopplingsanordning för bogsering av motorsprutan. Härigenom kan motorsprutan lätt fränkopplas och i vissa lägen, exempelvis i skogmark och å dålig väg till vatten, av manskapet lätt transporteras till sin med hänsyn till förhållandena bästa och lämpligaste plats.

Riksdagen har tidigare bifallit brandförsvarsutredningens förslag, att staten i viss utsträckning skall bidra till kommunernas engångskostnader för brandväsendet i vad avser bland annat motorbrandsprutor. Det torde väl uppenbarligen ha varit brandförsvarsutredningens avsikt, att statsbidrag jämväl bör utgå till det transportmedel, varmed motorsprutan å landsbygden kan komma till sin rätta och bästa användning.

I riksbrandinspektörens uppgift ingår att verka för ett enhetligt och standardiserat brandförsvaret, och angelägenheten härav framgår också av den av riksbrandsinspektören Per Lundgren utgivna broschyren "Allmänna synpunkter på den nya brandlagstiftningens praktiska tillämpning".

Såsom förhållandena nu äro på flera olika håll i landsorten frågar man sig: vad skola vi med denna transportabla motorbrandspruta, om vi icke få en brandbil, och vad är det för mening med att staten tidigare offrat så stora belopp för inköp och utplacering av motorbrandsprutor ute i bygderna, där de kanske nu, i avsaknad av brandbil, få stå stilla vid en brand på grund av avsaknad av lämpligt transportmedel? Icke är det heller tillfredsställande med den lösning av frågan, som nu på sina håll praktiseras, att avtal uppgöres med någon bilägare att ställa sin bil till förfogande för transport av motorbrandsprutan till brandstället, ty kanske just då en brand uppstår och bilen skulle behövas är den i bruk för annat ändamål långt borta från brandstationen.

Uppenbart är, att landskommunerna i allmänhet icke ha råd att anskaffa sådana förstklassiga brandbilar som riksbrandinspektören och civilförsvarsstyrelsen rekommendera, och icke heller kan statsrådets uttalande om önskvärdheten av att staten lämnar sin medverkan för att möjliggöra standardisering och central upphandling av lämpliga bilchassier och utrustning m. m. komma till tillämpning, därest icke statsbidrag kommer att utgå.

På grund av det anförda få vi härmed hemställa,

att riksdagen måtte besluta på sätt som civilförsvarsstyrelsen föreslagit och för nästa budgetår anvisa medel för anskaffande av 152 brandbilar för en beräknad kostnad av omkring 21 000 kronor per bil med tillsammans 3 192 000 kronor, varav sedermera 2 128 000 kronor komma att återgå till statsverket.

Stockholm den 23 januari 1946.

Victor J. Mattsson.

K. A. Ryberg.

John Pettersson
i Norregård.

Gunnar Larsson
i Luttra.

C. O. Carlsson
i Bakeröd.

Lars E. Andersson
i Hedensbyn.

Aron Gustafsson
i Lekåsa.

Osc. Werner.

Harald Johnsson
i Skoglösa.

Anders Pettersson
i Dahl.

Gustaf Svensson
i Vä.

Ivar Johansson
i Mysinge.